

ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ

УДК 619:616.5:636.7

Галина БЕРБЕНИЧУК

(Івано-Франківськ, Україна)

Тетяна ТОКАРЧУК

(Кам'янець-Подільський, Україна)

Любов АНТОНЕЦЬКА

(Кам'янець-Подільський, Україна)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ПАРВОВІРУСНОГО ЕНТЕРИТУ СОБАК В УМОВАХ МЕРЕЖІ ВЕТЕРИНАРНИХ КЛІНІК «ОЛВЕТ» ІВАНО- ФРАНКІВСЬКА

Ентеровірусні інфекції цуценят посідають провідне місце в загальній патології собак. Зокрема, парвовірусний ентерит займає особливе місце, в зв'язку з тим, що він створює значні проблеми для ветеринарних лікарів, кінологів та звичайних власників собак. Тварина може захворіти цією інфекцією при потраплянні вірусу в організм навіть при короткочасному контакті з інфікованою твариною або продуктами її життєдіяльності. Інфекція зазвичай вражає кишечник, викликаючи сильне запалення, зневоднення і часто закінчується загибеллю. Парвовірусний ентерит може проявлятися в різних формах, тому від локалізації вірусу буде залежати перебіг хвороби і успіх лікувальних заходів. Проблема зараження тварин інфекційними захворюваннями є досить актуальною [1].

Ключові слова: лікування, собаки, парвовірусний ентерит, дієта.

Enterovirus infections of puppies occupy a leading place in the general pathology of dogs. In particular, parvovirus enteritis occupies a special place, due to the fact that it creates significant problems for veterinarians, dog breeders and ordinary dog owners. An animal can get this infection when the virus enters the body, even with short-term contact with an infected animal or its waste products. The infection usually affects the

intestines, causing severe inflammation, dehydration, and often death. Parvovirus enteritis can manifest itself in different forms, so the course of the disease and the success of treatment measures will depend on the localization of the virus. The problem of infection of animals with infectious diseases is quite urgent.

Key words: treatment, dogs, parvovirus enteritis, diet.

Парвовірусний ентерит - це високо вірулентна і небезпечна інфекція цуценят. У природних умовах реєструється в собак усіх вікових груп, проте частіше вона спостерігається саме у цуценят від чотирьох тижнів до шести місяців. Характеризується складним перебігом та високим рівнем смертності. Джерелом інфекції є хворі тварини і вірусоносії, які виділяють збудника в навколишнє середовище з фекаліями та блювотними масами. Захворювання викликається ДНК-геномним вірусом сімейства Parvoviridae. Зараження собаки в природних умовах відбувається в основному аліментарним (через корми й воду), а також контактним шляхом – при обнюхуванні й облизуванні безпосередньо хворих тварин або інфікованих ними об'єктів зовнішнього середовища [2, 3]. Найбільш схильні до захворювання собаки дрібних порід - йоркширський тер'єр, чихуа-хуа, мальтійські болонки, а так само ротвейлери, добермани, американські пітбультер'єри, спанієлі, німецькі вівчарки, лабрадори. Значно збільшує ризик зараження - несвоєчасна вакцинація дорослих собак і цуценят або її відсутність. Негативну роль у розвитку прогресуванні інфекції відіграють погане годування і догляд за собакою, стреси, операції, глистова інвазія, різні шлунково-кишкові розлади. Особливо важко захворювання протікає у цуценят до 12-ти тижневого віку.

Одним з важливих факторів лікування є вчасно розпочата терапія. Важливо своєчасно звернутися до ветеринарного фахівця, який обстежить тварину і проведе диференціальну діагностику. Для виключення помилкового діагнозу необхідно провести лабораторне дослідження. Для лабораторної діагностики парвовірусного ентериту використовують методи: ІФА, ПЛР, РДА, РГГА, електронної мікроспорії [4].

Як експрес-метод в лабораторіях «ОлВет» використовуються тест-системи на наявність антигену збудника. Крім того, проводиться повний ветеринарний огляд, дослідження загального і біохімічного аналізу крові, ультразвукова діагностика органів черевної порожнини, що полегшує визначити ступінь тяжкості захворювання і ступінь зневоднення організму та своєчасно призначити необхідну терапію, без якої тварина загине. Перебіг парвовірусного ентериту не завжди стабільний. Навіть після початку значних позитивних змін у стані перебігу хвороби може наступити різке погіршення як і загального стану тварини, так і її клінічних та фізіологічних показників [4].

Для сприятливого прогнозу при парвовірусній інфекції показана інтенсивна, комплексна терапія, що спрямована не лише на усунення власне вірусу, а й на зміни в організмі, які він викликає. Методика лікування в мережі ветеринарних клінік «ОлВет» направлена на:

- усунення зневоднення: в клініках «ОлВет» проводиться цілодобова інфузія за допомогою сучасних апаратів - інфузоматів. Інфузомат - це прилад, який дозволяє контролювати швидкість, обсяг і тиск введення розчинів, необхідних хворій тварині протягом доби; знижувати в організмі порушення електролітного і кислотно-лужного балансу. Чим раніше почнеться усунення зневоднення і зняття інтоксикації організму при цьому важкому захворюванні, тим більше шансів врятувати вихованця;
- запобігання розвитку вторинної бактеріальної інфекції - введення антибіотиків, протимікробних і протипротозойних препаратів;
- підтримання імунітету, застосування симптоматичних препаратів, що зменшують блювоту, пронос, високу температуру, симптоматична терапія є важливим і необхідним компонентом в лікуванні. Слід зазначити, що навіть при інтенсивній терапії, смертність у важко хворих на парвовірусний ентерит тварин дуже висока, а при лікуванні в домашніх умовах ймовірність виживання і відновлення тварин дуже мала.

Нами були відібрані тварини, хворі на парвовірусний ентерит, віком 1-3 місяців, сформовано дві дослідні групи по 6 собак (n=6). До кожної групи застосовували свій метод лікування, відповідно схем. Курс лікування та спостереження тривав 10 днів.

При лікуванні цуценят, хворих на парвовірусний ентерит застосовували наступні лікарські препарати, згідно схем лікування (табл.1).

Таблиця 1

Схема лікування

Показник	Групи тварин, (n=6)	
	I дослідна	II дослідна
Антибактеріальний препарат	<i>Синулокс</i> (0,6 мл) підшкірно, 1 раз на день, 7 днів	<i>Цефтріаксон</i> (0,6 мл) підшкірно, 3 рази на день, 7 днів
	<i>Метранідозол</i> 0,5%, 100 мл (11 мл) 2 рази на добу, 7 днів	
Патогенетична і симптоматична терапія	ДеНол (Вісмут) (0,5 таблетки за год до їжі), 4 рази на день, 4 дні	Альмагель (0,5- 1мл) три рази на день, перед їжею, 4 дні
	Ондасетрон (0,6 мл), в/в 2-3 рази на добу, 6 днів	Серенія (0,7 мл) в/м, 2 рази на день, 5 днів
	Ентерос гель (1 шт.), орально, 4 рази на добу, 4 дні	
	Налбуфін (0,5 мл) в/в, 3 рази на день, 5 днів	
	Стерофундин ISO інфузія цілодобова, (250 мл) 3 дні	
	Бускопан (0,3 мл) в/м, 2 рази на день, 5 днів	
	Канавіт 1,6 ампули, підшкірно, 1 раз на день, 4 дні	
	Ціанокобаламін (0,6 мл) підшкірно, 1 раз, 4 дні	
	Квамател (0,7мл, розвести на 5 мл фізрозчину) в/в, 2 рази на день, 5 днів	Омепразол 1мл (розвести на 5 мл фізрозчину) для інфузії, 2 р/день, 5 днів
	Мосид по 1 таблетці, 2 рази на день, 5 днів	

Коли стан собаки стабілізовано, блювота та діарея зупинені, усунені наслідки зневоднення, подальше лікування може проводитися в домашніх умовах. Підтримуюча терапія, спрямована на зміцнення імунітету, захист серця, відновлення слизової кишкової мікрофлори, може розтягнутися на кілька місяців. До повного одужання необхідно дотримуватися дієти:

- перші дні показане рясне пиття та повне голодування;
- поступово здійснюється перехід до рідкої (ненаваристі бульйони, слизові каші), потім – до м'якої подрібненої їжі. Можна давати вологі корми ветеринарної лінійки;
- усі продукти повинні проходити термічну обробку;
- давати їжу потрібно часто, але потроху, малими порціями;
- необхідно виключити жирну їжу, молочні продукти;
- собакам, які перенесли ентерит у важкій формі, дієта призначається довічно, найкраще купувати спеціальні лікувальні корми, рекомендовані ветеринарним фахівцем.

Крім дотримання дієти слід:

- щодня або через день проводити вологе прибирання приміщення, обробку меблів із застосуванням дезінфікуючих засобів, пароочисника, по можливості – кварцування;
- регулярно ретельно обробляти парою, кип'ятити предмети особистого вжитку собаки (лежанка, посуд, іграшки). Обробці підлягає також одяг господарів, у якій вони доглядали вихованця. Речі, з якими собака контактував у розпал хвороби, рекомендується спалити;
- дотримуватися карантину, якщо в будинку утримуються інші тварини, краще на час їх відселити, віддати на перетримку;
- утриматися від купання собаки до повного одужання, можна локально промивати забруднені ділянки, але без застосування миючих засобів [5].

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. М.В. Косенко, І.К. Авдосьєва, В.В. Регенчук та ін. Застосування Лідіум–КЛП при деяких захворюваннях собак. Проблеми ветеринарного обслуговування

дрібних домашніх тварин: Зб. Матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2000. С. 45 – 46.

2. Дмитренко Н.І. Окремі показники крові та клінічного стану собак за парвоврусного ентериту. Ветеринарна медицина. 2010. № 4. С. 113–115.

3. Vihinen-Ranta, M., Yuan, W., and Parrish, C.R., (2000). Cytoplasmic trafficking of the canine parvovirus capsid and its role in infection and nuclear transport. *Journal of Virology* 74: 4853-4859

4. Л.Є. Корнієнко, В.І. Головаха, Б.М. Ярчук та ін. Парвовірусні інфекції собак і хутрових звірів. Біла Церква, 2001. 55 с.

5. <https://blog.optimeal.eu/enterit-u-sobak>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

БЕРБЕНИЧУК Галина Петрівна – здобувачка вищої освіти ОКР «Магістр» освітньо-професійної програми «Ветеринарна медицина» спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» денної форми навчання, ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»; тел. 096 10 34 930; ttocarchuk@gmail.com; сертифікат: **ТАК**; про конференцію дізналась – від керівника дипломної роботи, ТОКАРЧУК Тетяни Сергіївни.

ТОКАРЧУК Тетяна Сергіївна – кандидат с.-г. наук, доцент кафедри гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби Національної поліції України ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»; тел. 096 10 34 930; ttocarchuk@gmail.com; сертифікат: **ТАК**; про конференцію дізналась - уже співпрацюю давно.

АНТОНЕЦЬКА Любов Василівна – викладач вищої категорії ВСП «Кам’ янець – Подільський фаховий коледж» ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»; тел. 097 49 62 348; luda66vasulivna@gmail.com; сертифікат: **ТАК**; про конференцію дізналась - уже співпрацюю давно

